

PANEL EKSPERCKI

AKTUALNA KONDYCJA
I PRZYSZŁOŚĆ NATO

EKSPERCI

GEN. WALDEMAR SKRZYPCZAK

Generał broni, oficer dyplomowany wojsk pancernych izmechanizowanych. W 1976 roku rozpoczął służbę w Wojsku Polskim. W latach 2006-09 pełnił stanowisko dowódcy Wojsk Lądowych.

Przez lata pełnił służbę w różnych jednostkach w Polsce, dokształcając się w Wyższej Szkole Oficerskiej Wojsk Pancernych w Poznaniu, Akademii Sztabu Generalnego Wojska Polskiego oraz Akademii Obrony Narodowej w Warszawie. W 2006 ukończył Survey of Topics in Strategic-Level Defense Resources Management w Defense Resources Management Institute w Naval Postgraduate School, Monterey, California (USA).

PYTANIA

Każdemu z Ekspertów, zadaliśmy po cztery pytania dotyczące aktualnej kondycji oraz przewidywanej przyszłości Traktatu Północnoatlantyckiego. Oto one:

1

W przyszłym roku będziemy obchodzić 75-lecie istnienia NATO. Jak w opinii Pana Generała przedstawia się obecna kondycja tego sojuszu zbiorowej obrony, biorąc pod uwagę cele jego działalności?

2

Jak ocenia Pan Generał rolę i zaangażowanie Polski we współtworzeniu sojuszu? Czy Polska ma szansę odgrywać rolę regionalnego lidera państw NATO oraz fundamentu Wschodniej Flanki?

3

Czy zdaniem Pana Generała NATO ma nadal szansę dokonać istotnej ekspansji geograficznej poprzez przyjęcie kolejnych państw? A także efektywnie oddziaływać na państwa członkowskie, aby w szczególności rozwinięte państwa europejskie osiągnęły poziom 2% PKB wydatków na zbrojenia?

4

Pomimo faktu, że ryzyko rozprzestrzenienia się wojny rosyjsko-ukraińskiej na państwa NATO jest niskie, to nie można wykluczyć takiego scenariusza. Czy ocenia Pan Generał potencjał NATO jako wystarczający do skutecznego odstraszenia Federacji Rosyjskiej przed destabilizacją zbrojną kolejnych państw europejskich? Czy NATO jest gotowe w razie najbardziej negatywnego scenariusza na odparcie sił rosyjskich jako potencjalnego agresora?

ODPOWIEDZI

W przyszłym roku będziemy obchodzić 75-lecie istnienia NATO. Jak w opinii Pana Generała przedstawia się obecna kondycja tego sojuszu zbiorowej obrony, biorąc pod uwagę cele jego działalności?

GEN. WALDEMAR SKRZYPCZAK

Problem NATO tkwi przede wszystkim w decyzyjności i braku konsekwencji w działaniu. Armie Sojuszu są w rozsypce a poziom ich zdolności jest trudny do zdefiniowania. Wynika to przede wszystkim z możliwości oceny gotowości sił zbrojnych NATO do działania, czyli stanowiących swoim potencjałem zwarte, zgrane bojowo formacje.

Stan faktyczny to nieukompletowane formacje, z często niesprawnym sprzętem a związku z wojną na Ukrainie, bez amunicji. Zatem, poza sztabami w Sojuszu, na dziś nie ma potencjału bojowego na oczekiwanym poziomie. **Deklarowane przez wszystkich PKB nie zamienia się wcale w podniesienie poziomu zdolności bojowych.** Oczywiście, jest to proces, który wymaga czasu i wiele pracy, ale przy założeniu, że opracowane zostaną sensowne plany, to za 3 do 5 lat odbudowa jest realna.

Architekturę bezpieczeństwa można odbudować poprzez kolektywne działania. Na dziś jest to niemożliwe, bo nie widać nawet zamiaru do współpracy. Deklaracje czy ćwiczenia z wojskami to za mało. **Brak współpracy w sferze przemysłów zbrojeniowych i wydaje się, że w wielu kwestiach różnice interesów,** politycznych i ekonomicznych. Dopóki nie dojdzie do konsolidacji celów w zakresie przygotowania do wojny z Rosją nie ma perspektyw dla osiągnięcia zdolności do kolektywnej obrony.

W zasadzie kondycję NATO opisałem wyżej. Natomiast warto zauważyć, że **cechą charakterystyczną struktur sojuszu jest niezliczona liczba sztabów w stosunku do bardzo ograniczonej liczby wojsk gotowych do działania.** Nie jest to dobra wiadomość. Procesy decyzyjne w NATO przebiegają bardzo powoli i w zasadzie nie wnoszą wiele w budowanie zdolności. Niech za przykład posłużą ustalenia ze szczytów NATO z Madrytu czy Wilna. Wielkie deklaracje określające gotowości wojsk na poziomie 300 tys. skończyły się tylko na deklaracjach. Minął rok a na wschodniej flance NATO nic kluczowego nie przybyło.

ODPOWIEDZI

*Jak ocenia Pan General rolę i zaangażowanie Polski we współtworzeniu sojuszu?
Czy Polska ma szansę odgrywać rolę regionalnego lidera państw NATO
oraz fundamentu Wschodniej Flanki?*

GEN. WALDEMAR SKRZYPCZAK

Polska ma historyczną szansę zdobycia pozycji lidera w tej części Europy. Na pewno sprzyja temu sojusz bałtycki czy państwa Skandynawii i Nadbałtyckie. Czy inni w tym regionie mają jakąś rolę do odegrania? Sadzę, że Słowacja i Węgry tylko w ograniczonym zakresie. I nie wiem czy jest cokolwiek co mogło by narracje Bratysławy i Budapesztu zmienić. Tym bardziej, że rośnie tam wiara w przegraną Ukrainy.

Polska, jeżeli zrealizuje swoje plany w zakresie odbudowy armii, stanie się głównym graczem w regionie. I pierwszym w przypadku konfrontacji, państwem biorącym na siebie ciężar wojny. Zatem **nasz kraj powinien być postrzegany poprzez swoje zaangażowanie jako wiarygodny sojusznik**, któremu można powierzyć misję obrony. Zatem Polska powinna zbliżyć się do państw wyżej wymienionych a także zabiegać o rozmieszczenie na jej terytorium i w jej pobliżu wojsk sojuszniczych.

ODPOWIEDZI

Czy zdaniem Pana Generała NATO ma nadal szansę dokonać istotnej ekspansji geograficznej poprzez przyjęcie kolejnych państw? A także efektywnie oddziaływać na państwa członkowskie, aby w szczególności rozwinięte państwa europejskie osiągnęły poziom 2% PKB wydatków na zbrojenia?

GEN. WALDEMAR SKRZYPCZAK

Od dawna zwracam uwagę na problem osamotnionej Mołdawii. Państwa kulturowo i historycznie bliższemu Europie aniżeli rosyjskiej Azji. W mojej ocenie **niewiele robi UE i NATO aby „wessać” Mołdawię w naszą orbitę.** W tym i wina polityki polskiej. W mojej ocenie Mołdawia jest kluczowa w zabezpieczeniu wspólnie z Rumunią wschodniej, wysuniętej flanki NATO.

Stąd próby destabilizacji tego kraju przez Rosjan, między innymi poprzez sztuczny twór zwany Naddniestrzem, terytorium Mołdawii okupowane przez armię rosyjską. **Jeżeli rozszerzenie NATO ma nastąpić, to na pewno w kierunku wschodnim i północnym.**

Ekspansja powinna również mieć miejsce w obszarze współpracy przemysłów zbrojeniowych. Polska ma potencjał aby oferować współpracę w budowie zdolności produkcyjnych u naszych sąsiadów. Jak także korzystać z ich technologii budując pomosty współpracy.

Kwestią otwartą pozostanie Ukraina i jej losy po wojnie.

ODPOWIEDZI

Pomimo faktu, że ryzyko rozprzestrzenienia się wojny rosyjsko-ukraińskiej na państwa NATO jest niskie, to nie można wykluczyć takiego scenariusza. Czy ocenia Pan General potencjał NATO jako wystarczający do skutecznego odstraszenia Federacji Rosyjskiej przed destabilizacją zbrojną kolejnych państw europejskich? Czy NATO jest gotowe w razie najbardziej negatywnego scenariusza na odparcie sił rosyjskich jako potencjalnego agresora?

GEN. WALDEMAR SKRZYPCZAK

W najczarniejszym scenariuszu zagrożona jest Nadbałtyka jako najwrażliwsza struktura w NATO. Przede wszystkim z uwagi na mniejszość rosyjską w każdym z tych krajów a głównie w Estonii i na Łotwie. **Największym zagrożeniem jest destabilizacja poprzez rozgrywki polityczne wzniecające niezadowolenie mniejszości rosyjskiej wspieranej z Rosji działaniami wojny informacyjnej** pokazującej dyskredytację tych społeczności przez władze.

Rosja dąży do przejęcia władzy w tych krajach przez mniejszość rosyjską w drodze demokratycznych wyborów. Kolejny krok nowych prorosyjskich władz to wystąpienie z NATO.

Jak może w takiej nieagresywnej (niemilitarnej) ofensywie Moskwy zareagować NATO? Przede wszystkim, **Sojusz powinien w tych narodach budować wiarę w każdą możliwą pomoc**, którą gwarantuje tym społecznościom, krajom bezpieczeństwo i wsparcie militarne i ekonomiczne w przypadku jakiegokolwiek agresji ze strony Rosji. I to już musi być pomoc wymierna, realna która zbuduje przekonanie o misji Sojuszu. Bez wiary w Sojusz, Moskwa może osiągnąć swoje cele.

**Jeśli chcesz, aby powstawało więcej tego typu tekstów,
wsprzyj nas i zaobserwuj w mediach społecznościowych.**

www.ine.org.pl